

BUILDING GRASSROOTS PARTY ORGANIZATIONS IN HA GIANG PROVINCIAL PARTY COMMITTEE (2010 - 2020): POLICIES AND RESULTS

Nguyen Nhu Huynh^{1*}, Le Doan Khang²

¹Political Academy - Ministry of National Defense

²Tran Quoc Tuan University, Son Tay, Ha Noi

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	25/8/2024	The grassroots party organization has a particularly important position and role in the Party's organizational system, and is the place to directly disseminate the Party's policies, guidelines, resolutions, and directives among the masses. This article studies and clarifies the policies of the Party and Ha Giang Provincial Party Committee in order to assess the current situation and propose some experiences under the leadership of the Provincial Party Committee in building grassroots party organizations in the locality. The author uses a combination of historical and logical methods, combined with analytical and comparative methods to approach and clarify the content and research issues. The research results show that the process of leading the building of grassroots party organizations in the province is always close to the Party's policies and guidelines, thereby disseminating the Party's policies through resolutions, programs and projects to improve the quality of building grassroots party organizations in communes, wards and towns to meet the requirements in the new situation.
Revised:	04/10/2024	
Published:	04/10/2024	
KEYWORDS		
Ha Giang		
Undertakings		
Result		
Building		
Grassroots Party organizations		

XÂY DỰNG TỔ CHỨC CƠ SỞ ĐẢNG Ở ĐẢNG BỘ TỈNH HÀ GIANG (2010 - 2020): CHỦ TRƯỞNG VÀ KẾT QUẢ

Nguyễn Như Huỳnh^{1*}, Lê Doãn Khang²

¹Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng

²Trường Đại học Trần Quốc Tuấn, Sơn Tây, Hà Nội

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	25/8/2024	Tổ chức cơ sở đảng có vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng trong hệ thống tổ chức của Đảng, là nơi trực tiếp quán triệt chủ trương, đường lối, Nghị quyết, Chỉ thị của Đảng trong quần chúng nhân dân. Bài viết nghiên cứu làm rõ chủ trương, chính sách của Đảng và Đảng bộ tỉnh Hà Giang nhằm đánh giá thực trạng và đề xuất một số kinh nghiệm dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh về xây dựng tổ chức cơ sở đảng của địa phương. Tác giả sử dụng tổng hợp các phương pháp lịch sử, phương pháp logic, kết hợp với phương pháp phân tích, phương pháp so sánh để tiếp cận làm rõ nội dung, vấn đề nghiên cứu. Kết quả nghiên cứu cho thấy quá trình lãnh đạo xây dựng tổ chức cơ sở đảng của tỉnh luôn bám sát với chủ trương, chính sách của Đảng, từ đó quán triệt chủ trương của Đảng thông qua các nghị quyết, chương trình và đề án nhằm nâng cao chất lượng xây dựng tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới.
Ngày hoàn thiện:	04/10/2024	
Ngày đăng:	04/10/2024	
TỪ KHÓA		
Hà Giang		
Chủ trương		
Kết quả		
Xây dựng		
Tổ chức cơ sở đảng		

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.10995>

* Corresponding author. Email: trangtb4849@gmail.com

1. Đặt vấn đề

Trong những năm qua, Ban Thường vụ Tỉnh ủy, các cấp ủy trực thuộc đã ban hành nhiều văn bản cụ thể hóa các nghị quyết, quy định của Trung ương về công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng, đội ngũ đảng viên, trong đó có Nghị quyết số 22-NQ/TW, ngày 02/02/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên [1]. Ban Thường vụ Tỉnh ủy Hà Giang ban hành Quyết định số 256-QĐ/TU, ngày 19/8/2011 về phê duyệt “Đề cương nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đảng viên Đảng bộ Hà Giang giai đoạn 2011 -2015 [2]. Ngày 17/5/2016, Tỉnh ủy Hà Giang ban hành Đề án số 04-ĐA/TU về đổi mới, nâng cao chất lượng bồi dưỡng cấp ủy viên các cấp, giai đoạn 2016 - 2020 [3]. Công tác xây dựng Đảng, hệ thống chính trị ở cơ sở đạt được kết quả quan trọng, các tổ chức cơ sở đảng được xây dựng trong sạch, vững mạnh về chính trị tư tưởng và tổ chức; chất lượng sinh hoạt cấp ủy, sinh hoạt chi bộ có chuyển biến tích cực, dân chủ trong Đảng được mở rộng, đoàn kết được phát huy.

Thời gian qua, có nhiều công trình khoa học nghiên cứu về xây dựng tổ chức cơ sở đảng với nhiều cách tiếp cận khác nhau, tiêu biểu: Tác giả Đào Thanh Bình [4] cho thấy công tác phát triển đảng viên của các tổ chức cơ sở đảng sẽ góp phần xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh; nâng cao trình độ, năng lực lãnh đạo của Đảng; đáp ứng những yêu cầu và đòi hỏi ngày càng cao đối với đội ngũ đảng viên trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Kết quả nghiên cứu của Nguyễn Huy Đông [5] làm rõ việc phòng, chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí khi Đảng đã trở thành đảng cầm quyền được Hồ Chí Minh rất quan tâm và nhắc nhở thường xuyên đối với toàn Đảng, mỗi cán bộ, đảng viên. Đây cũng là vấn đề cấp thiết hiện nay trong công tác xây dựng Đảng nhằm nâng cao và giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng đối với quần chúng nhân dân. Lê Công Thành và Đào Thị Ngọc Mai [6] cho rằng tổ chức đảng trong doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài không chỉ đáp ứng nhu cầu sinh hoạt chính trị - xã hội mà còn thể hiện chức năng bảo vệ người lao động, đóng vai trò là cầu nối, tạo mối quan hệ hài hòa về lợi ích giữa người lao động và doanh nghiệp, góp phần thúc đẩy quá trình phát triển của doanh nghiệp. Kết quả nghiên cứu của Nguyễn Văn Điều [7] cho thấy việc vận dụng phong cách Hồ Chí Minh trong thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ vào công tác xây dựng Đảng đòi hỏi Đảng ta phải nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên về tầm quan trọng, nội dung nguyên tắc tập trung dân chủ và vai trò phương pháp nêu gương trong việc quán triệt thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ. Tác giả Nguyễn Tuấn Anh [8] nghiên cứu về quá trình phát triển hệ thống tổ chức Đảng tại Nam Bộ, những kết quả đạt được và chỉ ra những hạn chế còn tồn tại trong quá trình chỉ đạo và thực hiện của Trung ương Đảng. Các công trình trên nghiên cứu làm rõ về vị trí, vai trò và tầm quan trọng trong công tác tổ chức, xây dựng, chỉnh đốn Đảng, phát triển Đảng và đề xuất kinh nghiệm, giải pháp trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng, tổ chức, phát triển Đảng và chỉnh đốn Đảng. Tuy nhiên, chưa có công trình khoa học nào tiếp cận, nghiên cứu về xây dựng tổ chức cơ sở đảng ở Đảng bộ tỉnh Hà Giang giai đoạn 2010 – 2020. Vì vậy, bài viết nghiên cứu làm rõ chủ trương và kết quả đạt được và đề xuất một số kinh nghiệm cơ bản trong công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng của Đảng bộ tỉnh Hà Giang.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng tổng hợp các phương pháp nghiên cứu, trong đó, tác giả sử dụng phương pháp lịch sử và phương pháp logic để nghiên cứu, khái quát làm rõ nội dung vấn đề nghiên cứu. Đồng thời, tác giả kết hợp với các phương pháp tổng hợp, phân tích và so sánh để khái quát chủ trương của Đảng bộ tỉnh Hà Giang về xây dựng tổ chức cơ sở đảng, làm rõ một số kết quả đạt được, hạn chế và đề xuất một số kinh nghiệm cơ bản làm cơ sở trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng tổ chức cơ sở đảng ở Đảng bộ tỉnh Hà Giang ngày càng trong sạch vững mạnh, tổ chức cơ sở đảng vững mạnh toàn diện.

3. Kết quả nghiên cứu và bàn luận

3.1. Chủ trương của Đảng và Đảng bộ tỉnh Hà Giang về xây dựng tổ chức cơ sở đảng

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng đã đánh giá đầy đủ toàn diện về công tác xây dựng Đảng. Đại hội đã đưa ra phương hướng, mục tiêu về công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng: Tập trung củng cố, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, tạo chuyển biến rõ rệt về chất lượng hoạt động của các loại hình tổ chức cơ sở đảng. Kiện toàn tổ chức của hệ thống chính trị, bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện của Đảng ở cơ sở. Đến Đại hội lần thứ XII, Đảng đã xác định những chủ trương, phương hướng và mục tiêu về công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng: Tập trung củng cố, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp, tạo chuyển biến về chất lượng hoạt động của các loại hình tổ chức cơ sở đảng. Quán triệt và thực hiện chủ trương của Đảng về xây dựng tổ chức cơ sở đảng, Đảng bộ tỉnh Hà Giang đã ban hành chủ trương, chính sách về xây dựng tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn. Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Hà Giang lần thứ XV xác định về phương hướng, mục tiêu: “Tập trung xây dựng, củng cố, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, tạo chuyển biến rõ rệt về chất lượng sinh hoạt của các loại hình tổ chức cơ sở đảng, làm cho tổ chức cơ sở đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức, thực sự là cầu nối giữa Đảng với nhân dân, lãnh đạo thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị và kịp thời giải quyết các vấn đề đặt ra ở cơ sở” [9]. Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Hà Giang lần thứ XVI đề ra phương hướng, mục tiêu: Cấp ủy các cấp phải tập trung tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo để nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng; bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng trên tất cả các lĩnh vực hoạt động của đời sống xã hội ở cơ sở, nhất là ở những địa bàn, lĩnh vực trọng yếu, có nhiều khó khăn. Trên cơ sở chủ trương của Đảng, ngày 19/8/2011, Tỉnh ủy Hà Giang ban hành Quyết định số 256-QĐ/TU về phê duyệt “Đề cương nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đảng viên Đảng bộ tỉnh Hà Giang giai đoạn 2011 - 2015”. Ngày 17/5/2016, Tỉnh ủy Hà Giang ban hành Đề án số 04-ĐA/TU về đổi mới, nâng cao chất lượng bồi dưỡng cấp ủy viên các cấp, giai đoạn 2016 – 2020.

Như vậy, trên cơ sở đánh giá những tình hình có liên quan và vận dụng chủ trương về xây dựng tổ chức cơ sở đảng của Đảng, Đảng bộ tỉnh Hà Giang đã đề ra phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn ngày càng hoàn thiện đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ đề ra.

3.2. Kết quả về xây dựng tổ chức cơ sở đảng của Đảng bộ Hà Giang giai đoạn 2010 -2020

3.2.1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng tổ chức cơ sở đảng và đội ngũ đảng viên

Ban Thường vụ Tỉnh ủy tổ chức hội nghị quán triệt, học tập đầy đủ, nghiêm túc Nghị quyết, Chỉ thị, Kết luận, quy định của Trung ương đến các đồng chí ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh, các đồng chí cấp trưởng, cấp phó các sở, ban, ngành, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh, các đồng chí ủy viên Ban Thường vụ các huyện ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc tỉnh. Các huyện ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc tỉnh tổ chức hội nghị quán triệt, học tập các nghị quyết, chỉ thị, quy định của Trung ương về xây dựng tổ chức cơ sở đảng, đội ngũ đảng viên đến 100% các đồng chí cấp ủy viên, bí thư cấp ủy trực thuộc. Các tổ chức cơ sở đảng, các chi bộ đã tổ chức cho tất cả cán bộ, đảng viên nghiên cứu, học tập, quán triệt. Hằng năm, các ban xây dựng đảng cấp ủy các cấp đã tham mưu cho cấp ủy cấp mình thực hiện tốt nhiệm vụ kiểm tra, giám sát các tổ chức cơ sở đảng theo quy định. Thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát do cấp ủy giao và theo chức năng, nhiệm vụ trên các mặt công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, hệ thống chính trị ở cơ sở [10].

3.2.2. Xây dựng tổ chức cơ sở đảng

Về xây dựng, kiện toàn, sắp xếp các loại hình tổ chức cơ sở đảng

Trên cơ sở Nghị quyết và căn cứ hướng dẫn của Trung ương, tình hình thực tế của địa phương, Đảng bộ tỉnh Hà Giang đã từng bước sắp xếp tổ chức đảng đồng bộ với đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị ở cơ sở: Sáp nhập Đảng bộ Đoàn Kinh tế Quốc phòng 314 vào Đảng bộ Đoàn Kinh tế Quốc phòng 313, chuyển giao Đảng bộ Đoàn kinh tế Quốc phòng 313 về Đảng bộ Quân khu 2; chuyển giao Đảng bộ Bệnh viện đa khoa tỉnh thuộc Đảng bộ thành phố Hà Giang về thuộc Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh, chuyển giao Chi bộ Công ty cổ phần Thương mại Du lịch Xăng dầu Dầu khí Hà Giang về trực thuộc Đảng bộ Khối cơ quan - doanh nghiệp tỉnh [10].

Việc kiện toàn, sắp xếp, hoàn thiện mô hình các chi bộ trực thuộc đảng ủy: xã, phường, thị trấn; cơ quan hành chính; đơn vị sự nghiệp; các loại hình doanh nghiệp; tổ chức đảng trong lực lượng vũ trang

Tính đến ngày 31/12/2020, toàn tỉnh có 193 đảng bộ xã, phường, thị trấn được tổ chức và hoạt động theo Quy định số 94-QĐ/TW và Quy định số 95-QĐ/TW ngày 03/3/2004 của Ban Bí thư, trong đó có 175 đảng bộ xã, 05 đảng bộ phường, 13 đảng bộ thị trấn. Tổng số chi bộ trực thuộc đảng ủy xã, phường, thị trấn là 3.096, trong đó loại hình chi bộ quân sự xã, phường, thị trấn là 193; có 193 chi bộ công an chính quy xã, phường, thị trấn; 1.900 chi bộ thôn, và 171 chi bộ tổ dân phố. Các chi bộ đã thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ theo Điều 24 Điều lệ Đảng và các quy định, hướng dẫn của Trung ương.

Các chi bộ quân sự xã, phường, thị trấn đã thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ theo Hướng dẫn số 35-HD/BTCTW, ngày 15/10/2009 của Ban Tổ chức Trung ương về tổ chức và hoạt động của chi bộ quân sự xã, phường, thị trấn. Ngoài việc lãnh đạo thực hiện tốt công tác chính trị, tư tưởng, quản lý, giáo dục đảng viên, xây dựng chi bộ trong sạch vững mạnh, phát triển đảng viên, các chi bộ đã lãnh đạo tốt công tác tham mưu của Ban Chỉ huy Quân sự xã, phường, thị trấn về nhiệm vụ quốc phòng và công tác quân sự ở địa phương. Xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân vững mạnh, xây dựng lực lượng dân quân cơ động, dân quân thường trực và lực lượng dự bị động viên vững mạnh, sẵn sàng chiến đấu, tham gia phòng chống thiên tai, hỏa hoạn, cứu hộ, cứu nạn [10].

Việc xây dựng, phát triển tổ chức đảng trong các doanh nghiệp ngoài khu vực Nhà nước theo Kết luận số 80-KL/TW, Chỉ thị số 33-CT/TW

Công tác phát triển tổ chức đảng khu vực kinh tế tư nhân được quan tâm và đạt được kết quả quan trọng. Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã ban hành nhiều chủ trương phát triển tổ chức đảng, đoàn thể trong khu vực kinh tế tư nhân, như: Quyết định số 312-QĐ/TU, ngày 11/7/2011 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy phê duyệt Đề án phát triển tổ chức đảng và đảng viên trong doanh nghiệp tư nhân. Chương trình số 57-CTr/TU, ngày 06/8/2019 về thực hiện Chỉ thị số 33-CT/TW, ngày 18/3/2019 của Ban Bí thư về tăng cường xây dựng tổ chức đảng trong các đơn vị kinh tế tư nhân. Tính đến ngày 31/12/2020, toàn tỉnh có 33 tổ chức cơ sở đảng trong các doanh nghiệp khu vực kinh tế tư nhân với 568 đảng viên. Mô hình, phương thức hoạt động của các tổ chức đảng trong khu vực kinh tế tư nhân được từng bước hoàn thiện; năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của nhiều tổ chức đảng có chuyển biến tích cực [10].

Việc xây dựng chi bộ ở những nơi khó khăn (thôn, tổ dân phố chưa có đảng viên, chưa có chi bộ; ở nơi có đông đồng bào dân tộc thiểu số; đồng bào theo tôn giáo)

Để thực hiện mục tiêu xóa thôn bản trắng chưa có đảng viên và chưa có chi bộ đảng, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Hà Giang khóa XII đã ban hành Nghị quyết số 14-NQ/TU, ngày 29/6/1999 về củng cố và nâng cao chất lượng của hệ thống chính trị ở cơ sở, trên cơ sở Nghị quyết của Tỉnh ủy, các cấp ủy thành lập Ban chỉ đạo xây dựng cơ sở chính trị vững mạnh. Ban Thường vụ Tỉnh ủy tăng cường nhiều đợt cán bộ các sở, ban, ngành, đoàn thể, lực lượng vũ trang của tỉnh về công tác ở các xã để thực hiện nhiệm vụ xây dựng cơ sở chính trị vững mạnh toàn diện, trong đó có nhiệm vụ xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở đảng, xóa thôn trắng đảng viên và trắng chi bộ. Qua nhiều năm thực hiện, đội ngũ cán bộ tăng cường của tỉnh, huyện đã phối hợp với cấp ủy, chính quyền các xã lãnh đạo thực hiện tốt nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói

giảm nghèo, xóa mù chữ, phổ cập giáo dục tiểu học và trung học cơ sở, củng cố quốc phòng - an ninh. Làm tốt công tác xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở đảng, chuyển chi bộ xã thành đảng bộ, xóa thôn bản trắng không có đảng viên và chia tách, thành lập chi bộ thôn [10].

Xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong sạch, vững mạnh; củng cố các tổ chức cơ sở đảng yếu kém

Các cấp ủy, tổ chức đảng trong tỉnh đã ban hành nhiều chỉ thị, nghị quyết, chương trình, đề án... về công tác xây dựng Đảng; lãnh đạo, chỉ đạo làm tốt công tác xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở đảng; thực hiện tốt việc chia tách, thành lập mới các tổ chức đảng ở những nơi có điều kiện. Đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, đảng viên, kiện toàn đội ngũ cấp ủy viên cơ sở, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, lý luận chính trị, kỹ năng công tác xây dựng Đảng cho đội ngũ cấp ủy viên các tổ chức đảng ở cơ sở. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát trong Đảng, phân công cấp ủy viên phụ trách, giám sát thường xuyên các tổ chức cơ sở đảng, kịp thời chỉ đạo, uốn nắn, khắc phục những yếu kém, khuyết điểm.

Công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng về chính trị, tư tưởng và tổ chức được quan tâm; chất lượng sinh hoạt của nhiều tổ chức cơ sở đảng có chuyển biến rõ rệt, phương thức lãnh đạo được đổi mới, có trọng tâm, trọng điểm các nhiệm vụ chính trị, giải quyết có hiệu quả những vấn đề nổi cộm từ thực tiễn. Năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ đảng viên được nâng lên. Thực hiện nghiêm túc việc ghi biên bản sinh hoạt cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy, sinh hoạt chi bộ theo quy định; lưu giữ, bảo quản tài liệu của Đảng [10].

3.2.3. Về thực hiện chức năng, nhiệm vụ của các loại hình tổ chức cơ sở đảng và quy chế làm việc của cấp ủy cơ sở, chi bộ

Việc cụ thể hóa các quy định của Ban Bí thư về chức năng, nhiệm vụ của các loại hình tổ chức cơ sở đảng: Các cấp ủy, tổ chức cơ sở đảng đã quán triệt, triển khai thực hiện nghiêm túc quy định của Ban Bí thư về chức năng, nhiệm vụ, mối quan hệ công tác của các loại hình tổ chức cơ sở đảng. Trên cơ sở Điều lệ Đảng, quy định của Trung ương, cấp ủy cơ sở đã cụ thể hóa quy định của Trung ương thành quy chế làm việc của cấp ủy quy định nhiệm vụ, quyền hạn, mối quan hệ công tác của cấp ủy phù hợp với đặc điểm, chức năng, nhiệm vụ của từng loại hình tổ chức cơ sở đảng và tình hình thực tế [10].

Việc ban hành và tổ chức thực hiện chức năng, nhiệm vụ của các loại hình chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở: Quán triệt, triển khai thực hiện Hướng dẫn của Trung ương, Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã chỉ đạo Ban Tổ chức Tỉnh ủy ban hành một số hướng dẫn cụ thể hóa chức năng, nhiệm vụ của một số loại hình chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở, như: Hướng dẫn số 14-HD/BTC, ngày 04/5/2011 về việc thành lập và hoạt động của chi bộ quân sự xã; Hướng dẫn số 24-HD/BTC, ngày 08/8/2013 về tổ chức và hoạt động của chi bộ quân sự xã, phường, thị trấn và Hướng dẫn số 27-HD/BTC, ngày 27/ 8/2014 về một số vấn đề về tổ chức và hoạt động của chi bộ cơ quan xã, phường, thị trấn. Các chi bộ đã thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ theo Điều 24 Điều lệ Đảng và các quy định, hướng dẫn của Trung ương, cụ thể hóa trong quy chế làm việc [10].

Việc xây dựng, ban hành thực hiện quy chế làm việc của cấp ủy cơ sở, chi bộ: Trên cơ sở Điều lệ Đảng, các quy định, hướng dẫn của Trung ương và quy chế làm việc của cấp ủy cấp trên, ngay sau mỗi kỳ đại hội cấp cơ sở, các tổ chức đảng ở cơ sở đã xây dựng, thực hiện tốt quy chế làm việc của cấp ủy, chi bộ nhằm thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, quy định trách nhiệm, quyền hạn, mối quan hệ công tác của tập thể, cá nhân, giữ vững kỷ luật, kỷ cương trong Đảng. Ban Tổ chức Tỉnh ủy đã ban hành Công văn số 1793-CV/BTC, ngày 10/6/2015 về việc xây dựng quy chế làm việc của các tổ chức đảng ở cơ sở, kèm theo 07 mẫu quy chế làm việc của các loại hình tổ chức đảng và Công văn số 813-CV/BTC-NV, ngày 04/6/2019 của Ban Tổ chức - Nội vụ tỉnh về việc ban hành mẫu quy chế làm việc của cấp ủy cấp huyện và cấp ủy các tổ chức đảng ở cơ sở [10].

3.2.4. Về xây dựng đội ngũ cấp ủy viên, bí thư cấp ủy

Công tác quy hoạch, chuẩn bị nhân sự cấp cơ sở; đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng lãnh đạo, quản lý, nghiệp vụ công tác đảng cho cấp ủy viên, bí thư cấp ủy, bí thư chi bộ

Công tác quy hoạch cấp ủy viên, ủy viên Ban Thường vụ, bí thư, phó bí thư chi, đảng ủy cơ sở được quan tâm. Hằng năm và sau mỗi kỳ đại hội, các cấp ủy đã lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt việc rà soát, bổ sung quy hoạch cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy, bí thư, phó bí thư chi, đảng ủy cơ sở theo quy định, hướng dẫn của Trung ương và của Ban Thường vụ Tỉnh ủy; đồng thời xây dựng quy hoạch cấp ủy, Ban Thường vụ, bí thư, phó bí thư các chi, đảng ủy cơ sở cho nhiệm kỳ tiếp theo bảo đảm số lượng, tiêu chuẩn.

Năm 2011, cùng với việc triển khai thực hiện nhiều chỉ thị, nghị quyết, đề án và giải pháp về lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về tư tưởng chính trị và tổ chức, được sự quan tâm cộng tác và giúp đỡ của Viện Xã hội học, Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Hà Giang đã lãnh đạo thực hiện có hiệu quả Đề án “Nâng cao năng lực lãnh đạo phát triển kinh tế - xã hội của các đảng ủy cơ sở vùng nông thôn tỉnh Hà Giang”. Theo đó, Tỉnh ủy Hà Giang đã thực hiện tốt các lớp đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng lãnh đạo phát triển kinh tế - xã hội cho đội ngũ đảng ủy viên cơ sở vùng nông thôn tỉnh Hà Giang; với lộ trình, phương pháp, cách làm chặt chẽ và khoa học, việc thực hiện Đề án đã đạt được kết quả quan trọng, tác động tích cực đến hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo phát triển kinh tế - xã hội của các đảng ủy cơ sở vùng nông thôn của tỉnh Hà Giang [10].

Thực hiện chủ trương nhất thể hóa bí thư chi bộ đồng thời là trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố

Thực hiện chỉ thị, nghị quyết của Trung ương, các cấp ủy trong tỉnh đã lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt việc nhất thể hóa bí thư cấp ủy đồng thời là chủ tịch Hội đồng nhân dân, bí thư cấp ủy đồng thời là chủ tịch ủy ban nhân dân ở xã, phường, thị trấn; thủ trưởng cơ quan, đơn vị, lực lượng vũ trang, doanh nghiệp Nhà nước trực tiếp làm bí thư cấp ủy. Đặc biệt, trong các kỳ đại hội đảng các cấp nhiệm kỳ 2010 - 2015 và nhiệm kỳ 2015 - 2020, Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã lãnh đạo, chỉ đạo định hướng cơ cấu nhân sự cấp ủy khóa mới theo hướng bí thư đảng ủy xã, phường, thị trấn đồng thời là chủ tịch Hội đồng nhân dân, bí thư chi, đảng ủy cơ sở là thủ trưởng cơ quan, đơn vị, lực lượng vũ trang, doanh nghiệp Nhà nước; bí thư chi bộ đồng thời là trưởng thôn, tổ trưởng dân phố. Tỉnh ủy Hà Giang đã lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện thí điểm chủ trương nhất thể hóa bí thư cấp ủy đồng thời là chủ tịch ủy ban nhân dân một số xã có điều kiện trong tỉnh [10].

3.2.5. Về sinh hoạt đảng bộ, cấp ủy, chi bộ

Chất lượng sinh hoạt của từng loại hình chi bộ; đổi mới hình thức, nội dung nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ. Sinh hoạt chi bộ theo chuyên đề: Đa số các chi bộ thực hiện có nề nếp chế độ sinh hoạt chi bộ theo quy định của Điều lệ Đảng và quy chế làm việc. Chất lượng sinh hoạt chi bộ có chuyển biến tích cực, thực hiện tốt nguyên tắc tập trung dân chủ trong thảo luận, quyết định các vấn đề thuộc quyền hạn; đảm bảo tính lãnh đạo, tính giáo dục và tính chiến đấu. Đa số chi bộ phát huy được vai trò hạt nhân chính trị, lãnh đạo cán bộ, đảng viên và nhân dân thực hiện có hiệu quả các chủ trương, chỉ thị, nghị quyết của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước ở địa phương, cơ quan, đơn vị. Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã chỉ đạo, cụ thể hóa tiêu chí đánh giá chất lượng sinh hoạt chi bộ và lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nghiêm túc. Kết quả đánh giá chất lượng sinh hoạt chi bộ năm 2020, có trên 70% các chi bộ được đánh giá đạt kết quả tốt, dưới 20% chi bộ đạt loại khá, một số ít chi bộ xếp loại trung bình và yếu [10].

Về sinh hoạt đảng bộ cơ sở thường kỳ hằng năm, sinh hoạt cấp ủy: Nhiều đảng bộ cơ sở đã thực hiện nền nếp việc họp thường lệ mỗi năm hai lần vào dịp đánh giá công tác 6 tháng đầu năm và tổng kết công tác cuối năm theo quy định của Điều lệ Đảng để đánh giá. Kết quả hoạt động của đảng bộ, đảng ủy thời gian qua, xác định nhiệm vụ trọng tâm thời gian tới; phổ biến các chủ trương, chỉ thị, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ, đặc điểm của đảng bộ; giải đáp ý kiến phê bình, chất vấn của đảng viên và chi bộ. Việc tổ chức sinh hoạt cấp ủy cơ sở đảm bảo đúng quy trình, nguyên tắc sinh hoạt Đảng; chất lượng sinh hoạt cấp ủy cơ sở nhiều nơi có chuyển biến rõ rệt, nội dung tập trung bàn, thảo luận và ra nghị quyết lãnh đạo thực hiện các nhiệm vụ chính trị liên quan trực tiếp, thiết thực ở cơ sở thuộc phạm vi, thẩm quyền lãnh đạo của tổ chức cơ sở đảng [10].

3.2.6. Về thực hiện chủ trương tăng cường cán bộ Đoàn Biên phòng làm phó bí thư đảng ủy xã, thị trấn biên giới và cán bộ Đoàn Biên phòng giới thiệu về sinh hoạt chi bộ ở các thôn biên giới

Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã lãnh đạo, chỉ đạo phát huy tốt vai trò của đảng viên là cán bộ Đoàn biên phòng tham gia xây dựng cơ sở chính trị vững mạnh. Tỉnh ủy đã ban hành Quyết định số 651-QĐ/TU, ngày 06/3/2013 về quy định tạm thời về trách nhiệm, nhiệm vụ, quan hệ công tác của đảng viên Đoàn Biên phòng tham gia sinh hoạt tại các chi bộ thôn, xã, thị trấn biên giới; Quy định số 03-QĐ/TU, ngày 03/6/2021 về nhiệm vụ, quyền hạn, mối quan hệ công tác của cấp ủy viên là cán bộ Đoàn Biên phòng tham gia cấp ủy cấp huyện, cấp xã, thị trấn biên giới. Hiện nay, số cán bộ Đoàn Biên phòng tăng cường làm phó bí thư đảng ủy xã, thị trấn biên giới là 34 đồng chí; số đảng viên là cán bộ Đoàn Biên phòng giới thiệu về sinh hoạt tại chi bộ thôn biên giới là 161 đồng chí [10].

3.2.7. Về kiểm điểm tự phê bình và phê bình; đánh giá xếp loại chất lượng

Các cấp ủy, tổ chức đảng ở cơ sở đã lãnh đạo và thực hiện nghiêm túc nguyên tắc tự phê bình và phê bình trong tập thể cấp ủy và tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị theo Hướng dẫn số 27-HD/BTCTW, ngày 25/9/2014 của Ban Tổ chức Trung ương. Việc kiểm điểm đã bám sát mục đích, yêu cầu, gắn với kiểm điểm thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XI “một số vấn đề cấp bách trong xây dựng Đảng hiện nay”. Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, các quy định về trách nhiệm cán bộ, đảng viên. Hằng năm, trên cơ sở kiểm điểm, cấp ủy, tổ chức cơ sở đảng đã thực hiện nghiêm túc việc đánh giá, xếp loại chất lượng tổ chức đảng theo Hướng dẫn số 27-HD/BTCTW, ngày 25/9/2014 của Ban Tổ chức Trung ương. Việc đánh giá, xếp loại chất lượng tổ chức cơ sở đảng đã bám sát mục đích, yêu cầu, nội dung, tiêu chí xếp loại chất lượng, bảo đảm phản ánh đúng thực chất; từng bước khắc phục các biểu hiện thành tích, nể nang [10].

3.3. Hạn chế, khuyết điểm và nguyên nhân

3.3.1. Hạn chế, khuyết điểm

Công tác giáo dục chính trị tư tưởng của một số tổ chức cơ sở đảng còn hình thức; việc thực hiện chế độ sinh hoạt đảng có nơi chưa tốt, đặc biệt là tổ chức cơ sở đảng trong một số loại hình đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp tư nhân; nội dung sinh hoạt cấp ủy cơ sở, chi bộ có nơi chậm đổi mới; sinh hoạt chi bộ chuyên đề còn hạn chế; vai trò lãnh đạo của tổ chức cơ sở đảng, chi bộ trong một số cơ quan chưa rõ nét. Năng lực tổ chức thực hiện nghị quyết có mặt còn hạn chế. Trong giai đoạn 2010 - 2020, có một số tổ chức đảng cơ sở yếu kém và một số đảng viên vi phạm kỷ luật của Đảng và pháp luật của Nhà nước.

Công tác đánh giá, phân loại chất lượng tổ chức cơ sở đảng, đảng viên hằng năm ở một số nơi còn mang tính hình thức, có biểu hiện thành tích, chưa chặt chẽ, không bám sát các tiêu chí, tiêu chuẩn, kết quả lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị; việc chỉ đạo thẩm định, kiểm tra, giám sát kết quả đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở đảng, đảng viên của cấp ủy huyện có nơi chưa tốt.

3.3.2. Nguyên nhân hạn chế, khuyết điểm

Công tác tuyên truyền, giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống cho cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên nhiều nơi còn mang tính hình thức, sơ sài, chưa được coi trọng. Công tác tham mưu của một số cơ quan cho cấp ủy, chính quyền chưa kịp thời; năng lực, trình độ của đội ngũ cán bộ làm công tác tham mưu không đồng đều; số cán bộ tham mưu có kinh nghiệm, năng lực chuyên môn sâu về công tác xây dựng Đảng còn ít. Việc thực hiện trách nhiệm nêu gương trong sinh hoạt chi bộ của một số cán bộ, đảng viên, trong đó có cả một số ít cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp có nơi chưa cao. Công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, thanh tra Nhà nước trên một số mặt, lĩnh vực công tác chưa được thường xuyên; chế độ thông tin báo cáo chưa đảm bảo theo quy định.

3.4. Bài học kinh nghiệm

Một là, các cấp ủy, tổ chức đảng các cấp phải quan tâm, chú trọng lãnh đạo, chỉ đạo làm tốt công tác quán triệt, học tập, triển khai thực hiện chỉ thị, nghị quyết của Đảng.

Hai là, thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát, theo dõi, hướng dẫn của cấp ủy cấp trên đối với các tổ chức cơ sở đảng, các chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở.

Ba là, thường xuyên chăm lo xây dựng, kiện toàn, đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực cho cán bộ, công chức, cấp ủy viên, nhất là đội ngũ cán bộ lãnh đạo chủ chốt cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội ở cơ sở.

Bốn là, thực hiện tốt công tác sơ kết, tổng kết, nhân rộng các mô hình, điển hình, cách làm hay, có hiệu quả.

4. Kết luận

Quán triệt chủ trương của Đảng về công tác xây dựng Đảng nói chung, xây dựng tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn nói riêng, từ năm 2010 đến năm 2020, Đảng bộ tỉnh Hà Giang đã đánh giá đúng thực trạng, xác định đúng phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp lãnh đạo xây dựng tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn. Quá trình chỉ đạo, triển khai, tổ chức thực hiện đồng bộ, phát huy vai trò của các tổ chức, lực lượng, đặc biệt là vai trò của cấp ủy, bí thư cấp ủy các cấp nên đã đạt được những kết quả quan trọng trên các mặt. Tuy nhiên, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của một số tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn còn một số hạn chế nhất định. Đây chính là cơ sở thực tiễn quan trọng để Đảng bộ tỉnh Hà Giang làm căn cứ trong lãnh đạo xây dựng tổ chức cơ sở đảng ở xã, phường, thị trấn vững mạnh toàn diện những năm tiếp theo.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] Central Executive Committee, *Resolution No. 22-NQ/TW dated February 02, 2008 on improving the leadership capacity and fighting strength of grassroots party organizations and the quality of cadres and party members*, Ha Noi, 2008.
- [2] The Standing Committee of the Ha Giang Provincial Party Committee issued Decision No. 256-QĐ/TU, dated August 19, 2011, approving the "Outline for Enhancing the Leadership Capacity and Combat Strength of Grassroots Party Organizations and Improving the Quality of Party Members in the Ha Giang Provincial Party for the period 2011-2015, Ha Giang, 2011.
- [3] Ha Giang Provincial Party Committee, "Project No. 04-DA/TU, dated May 17, 2016 of the Provincial Party Committee Standing Committee on innovation and improvement of the quality of training of Party committee members at all levels, period 2016 – 2020," Ha Giang, 2016.
- [4] T. B. Dao, "Party member development work in Vietnam today: current situation and solutions," *Vietnam Journal of Social Sciences*, no. 7, pp. 73-82, 2021.
- [5] H. D. Nguyen, "Preventing and combating bureaucracy, corruption, and waste from the perspective of Party building work," *Vietnam Journal of Social Sciences*, no. 11, pp. 13-18, 2015.
- [6] C. T. Le and T. N. M. Dao, "The role of Party organizations in foreign-invested enterprises in Vietnam," *Vietnam Journal of Social Sciences*, no. 4, pp. 97-104, 2020.
- [7] V. D. Nguyen, "Applying Ho Chi Minh style in implementing the principle of democratic centralism in Party building work," *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 209, no. 16, pp. 28-33, 2019.
- [8] T. A. Nguyen, "The process of developing the party organization system in the South during the period 1945-1950," *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 205, no. 12, pp. 117-120, 2019.
- [9] Ha Giang Provincial Party Committee, "Political report of the 15th Congress of Ha Giang Provincial Party Committee, term 2010 – 2015," Ha Giang, 2010.
- [10] Ha Giang Provincial Party Committee, "Report No. 175-BC/TU, dated November 16, 2021, Summary of the work of building grassroots party organizations and party members from 2010 to present," Ha Giang, 2021.